

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Zuyd Hogeschool
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 550
6400 AN HEERLEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
40042181

Bijlagen
1

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Datum 28 juli 2023
Betreft Besluit macrodoelmatigheid joint degree hbo-masteropleiding Designing
Sustainable Food Experiences

Geacht bestuur,

Met de brief van 8 juni 2023, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 14 juni 2023, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de joint degree hbo-masteropleiding Designing Sustainable Food Experiences als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht, Breda en Den Bosch.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 10 juli 2023, kenmerk 2023/054a, b en c, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de joint degree hbo-masteropleiding Designing Sustainable Food Experiences als bekostigde opleiding te verzorgen in Maastricht, Breda en Den Bosch.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag niet voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

Onze referentie
40042181

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding	2023/054a	10/07/2023
Zuyd Hogeschool, Breda University of Applied Sciences en	2023/054b	
HAS Green Academy	2023/054c	
Voltijd hbo master Designing Sustainable Food Experiences (jd) Maastricht, Breda en 's-Hertogenbosch		

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 14/06/2023 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Zuyd Hogeschool om de hbo master Designing Sustainable Food Experiences samen met Breda University of Applied Sciences en HAS Green Academy als bekostigde joint degree-opleiding te verzorgen te Maastricht, Breda en 's-Hertogenbosch (brief van 08/06/2023 met kenmerk U23-00151/FK/sn). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van Zuyd Hogeschool, Breda University of Applied Sciences en HAS Green Academy om de hbo master Designing Sustainable Food Experiences als bekostigde joint degree-opleiding te Maastricht, Breda en 's-Hertogenbosch te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvragers willen de joint degree-opleiding Designing Sustainable Food Experiences in Maastricht, Breda en 's-Hertogenbosch vestigen. Het gaat om een Engelstalige hbo master die de aanvragers in het Croho onderdeel Landbouw en Natuurlijke Omgeving willen laten registreren.

De voorgenomen opleiding omvat 60 studiepunten en de aanvragers willen deze in voltijdvorm aanbieden. De aanvraag is op hetzelfde moment door de commissie behandeld als een aanvraag voor de vergelijkbare hbo master Food Transformation Management in Amsterdam die door de Hogeschool van Amsterdam is ingediend (2023/042). De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 5 van de Regeling in samenhang beoordeeld.

De opleiding beoogt kennis en vaardigheden te doceren waarmee studenten uitdagingen van onze relatie met voedsel en de implicaties hiervan op het milieu en de maatschappij op te pakken.

Studenten worden opgeleid om met professionele vaardigheden als veranderaars op te treden in de voedselindustrie. Het programma kent drie hoofdlijnen, zijnde (1) Consumer challenge (door Zuyd Hogeschool, (2) Food environment challenge (door Breda University of Applied Sciences) en (3) Food innovation challenge (door HAS Green Academy).

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een hbo bachelordiploma. De opleiding beoogt een doorlopende leerlijn te vormen met bacheloropleidingen die de aanvragers aanbieden, waaronder Hotel Management, Facility Management, International Food & Agribusiness, Food Innovation en Voedingsmiddelentechnologie.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen onder meer functies zoals food service and hospitality manager, food experience designer, food supply chain consultant, food system change agent en food innovation manager vervullen.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie niet aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. De kern van de afwijzing berust op de constatering dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Beoordeling criterium a

De aanvragers stellen dat de hbo master Designing Sustainable Food Experiences aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroepen de aanvragers zich op de prognoses voor opleidingstypen en beroepsgroepen zoals deze zijn opgenomen in ROA's Arbeidsmarktinformatiesysteem (AIS), het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2026' van het ROA (2021), de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator) en het arbeidsmarktonderzoek 'Arbeidsmarktonderzoek Master Designing Sustainable Food Experiences: Zuyd Hogeschool, Breda University of Applied Sciences, HAS Green Academy' dat door Hobéon is uitgevoerd in opdracht van de aanvragers (2023).

De aanvragers beschouwen drie opleidingstypen die zijn opgenomen in ROA's AIS als relevant voor de voorgenomen opleiding Designing Sustainable Food Experiences, zijnde de opleidingstypen master management, bedrijfs- en personeelwetenschappen, master landbouw, biologie en biochemische technologie en master sociale en maatschappijwetenschappen. De commissie constateert dat de voorgenomen opleiding zich bevindt op het snijvlak van meerdere vakgebieden en dat geen enkel opleidingstype in ROA's systematiek zoveel sterk verwante opleidingen bevat dat de prognoses voor deze opleidingstypen representatief geacht kunnen worden voor de voorgenomen opleiding. De sterk verwante opleidingen zijn nog niet ingedeeld in de opleidingstypen in het AIS. De commissie laat ROA's prognoses voor deze opleidingstypen dan ook buiten beschouwing.

De aanvragers refereren ook aan het rapport 'De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2026' van het ROA (2021). De commissie constateert dat de aangehaalde gegevens enkel als uitleg dienen van de systematiek van ROA's AIS en dat er geen additionele gegevens wat betreft de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding worden aangehaald. De commissie kent als zodanig geen gewicht toe aan deze bron.

De aanvragers verwijzen vervolgens naar de gegevens afkomstig uit de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl) betreffende de beroepsgroepen (1) adviseurs marketing, public relations en sales, (2) managers verkoop en marketing, (3) vertegenwoordigers en inkopers, (4) zakelijk dienstverleners, (5) managers productie, (6) managers logistiek en (7) overheidsambtenaren. De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding niet in aanmerking komen voor beroepen binnen de beroepsgroep overheidsambtenaren en laat deze daarom buiten beschouwing. De commissie is van mening dat afgestudeerden in aanmerking kunnen komen voor een deel van de beroepen die in de resterende beroepsgroepen zijn opgenomen en acht de resterende zes beroepsgroepen daarom ten dele relevant.

De commissie merkt op dat de arbeidsmarkt begin 2020 is gekrompen als gevolg van de coronacrisis en dat deze krimp vervolgens is omgeslagen naar een (zeer) grote krapte op de arbeidsmarkt die zichtbaar is bij alle beroepsgroepen en alle sectoren. Het feit dat de arbeidsmarktspanning bij de door de aanvragers relevant geachte beroepsgroepen als (zeer) krap wordt getypeerd is daarom niet onderscheidend. De commissie kent daarom minder gewicht toe aan deze bron en stelt vast dat zij een (zeer) kleine positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De landelijke arbeidsmarktbehoefte wordt ten slotte onderbouwd op basis van het arbeidsmarktonderzoek 'Arbeidsmarktonderzoek Master Designing Sustainable Food Experiences: Zuyd Hogeschool, Breda University of Applied Sciences, HAS Green Academy' dat door Hobéon is uitgevoerd in opdracht van de aanvragers (2023). Dit onderzoek is opgedeeld in een online enquête en een vacatureanalyse.

De aanvragers refereren allereerst aan de online enquête die onder 57 werkgevers (van 53 verschillende organisaties) is afgenomen in april en mei 2023. Lijsten van de organisaties waar de respondenten werkzaam zijn en de functies die zij daar bekleden zijn opgenomen in het onderzoek. 88% van de respondenten van de 57 respondenten (n=50) zegt directe invloed te hebben op het aannamebeleid van de organisatie. Na ont dubbelingen blijven er 47 respondenten over van wie de antwoorden mee worden gewogen in het onderzoek. De 53 unieke organisaties geven aan voornamelijk betrokken te zijn bij productie (57%), grootschalig horeca (36%) en food services en catering (30%). Zij verschillen sterk in grootte, maar de meeste respondenten werken voor bedrijven van 51 tot 250 medewerkers (43%), tot en met 50 medewerkers (21%) of van meer dan 5001 medewerkers (17%).

87% van de 53 respondenten (werkzaam voor unieke organisaties) geeft aan het profiel als relevant te herkennen. 22 van hen hebben reeds mensen in dienst met vergelijkbare functies (zoals medewerker kwaliteitszorg, projectmanager duurzaamheid, innovatiemanager en (medewerker) research and development). 77% geeft aan dat er (veel) behoefte is binnen hun organisatie aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

68% van de 47 (unieke) respondenten is het (helemaal) eens met de stelling dat het moeilijk is voor hun organisatie om mensen met het profiel van de voorgenomen opleiding te vinden; 28% geeft aan dit niet te weten en 4% is het oneens met de stelling. Verder is 40% van mening dat de bestaande opleidingen niet in de arbeidsmarktbehoefte aan werknemers met dit profiel kunnen voorzien. 34% geeft aan dit niet te weten.

De 47 respondenten is verder gevraagd hoeveel afgestudeerden zij in de komende vijf jaar willen aannemen. De inschattingen zijn per jaar gegeven en stijgen van een verwachte behoefte van 32 medewerkers in 2024 tot 46 medewerkers in 2028.

Het onderzoek stelt ten slotte dat (op grond van de bovenstaande gegevens) kan worden geëxtrapoleerd dat de gemiddelde arbeidsmarktbehoefte over de komende vijf jaar tussen de 87 en 92 afgestudeerden per jaar zal liggen. De commissie acht de extrapolatie niet navolgbaar en laat deze berekening buiten beschouwing.

De commissie acht het arbeidsmarktonderzoek valide en overwegend navolgbaar. De navolgbaarheid wordt in de ogen van de commissie beperkt doordat de onderzoekers niet bij alle vragen de antwoorden heeft ont dubbeld en geen uitleg heeft gegeven waarom er in sommige gevallen voor is gekozen dit niet te doen. De navolgbaarheid wordt verder voor de commissie

bepikt omdat er geen koppeling van de bedrijven en functies is vermeld en omdat er verder niet wordt vermeld welke respondent welke antwoorden heeft gegeven. Ten slotte merkt de commissie op dat de volgens de respondenten relevante functietitels die in het onderzoek zijn genoemd aanzienlijk breder zijn dan de specifieke functies waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding voor in aanmerking zouden komen. Dit inachtnemend is de commissie van mening dat het onderzoek een geringe arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aannemelijk maakt.

Ten slotte refereren de aanvragers aan de resultaten van gesprekken met dertien werkveldpartijen die door Hobéon zijn uitgevoerd in opdracht van de aanvrager tussen oktober 2022 en februari 2023. De resultaten van deze gesprekken zijn in het voornoemde arbeidsmarktonderzoek opgenomen en de gespreksverslagen zijn bij het dossier gevoegd. Vier van de gesprekken betreffen interviews (waarvan één met twee vertegenwoordigers van hetzelfde bedrijf) en drie gesprekken betreffen rondetafelgesprekken. De organisaties die betrokken zijn bij de gesprekken zijn niet betrokken geweest bij de online enquête.

De betrokken werkveldpartijen geven aan het profiel van de voorgenomen opleiding te herkennen. De toon van de respondenten is in het algemeen positief. Eén van de respondenten spreekt over een behoefte aan een master die een balans biedt tussen praktische kennis en theoretisch begrip. Een andere respondent benadrukt het belang van duurzaamheidsexperts, consumentenexperts en productontwikkelaars. Nog een andere respondent herkent de besproken uitdagingen omtrent voedselzekerheid in het kader van klimaatverandering. De behoefte aan expertise op het gebied van zowel voedselproductie als het begrijpen van consumenten in organisaties wordt ook benoemd als iets dat zichtbaar is bij veel bedrijven.

De commissie constateert dat de betrokken werkveldpartijen positief zijn over de voorgenomen opleiding en in enkele gevallen een indicatie geven van de rol die afgestudeerden kunnen spelen op de arbeidsmarkt. De commissie merkt echter op dat er geen expliciete uitspraken zijn gedaan over een (kwantitatieve) arbeidsmarktbehoefte. Dit inachtnemend constateert de commissie dat de interviews een indicatie geven van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvragers niet hebben aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Designing Sustainable Food Experiences. De commissie overweegt hierbij dat de prognoses in ROA's AIS geen representatief beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding en de Spanningsindicator van het UWV op dit moment voor alle beroepsgroepen een (zeer) positief arbeidsmarktbeeld oplevert waardoor relevante gegevens niet onderscheidend zijn. Het arbeidsmarktonderzoek van Hobéon is de enige bron die de aanvragers hebben ingebracht om een specifieke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden te onderbouwen. De commissie heeft geconstateerd dat deze bron slechts een geringe kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aannemelijk heeft gemaakt. De commissie acht dit onvoldoende bewijs om vast te kunnen stellen dat er sprake is van een arbeidsmarktbehoefte in de zin van de Regeling.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van diverse bronnen. De commissie neemt de volgende bronnen mee in de onderstaande overweging: het rapport 'Samen aan de slag: Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023' van de Topsectoren (2019), 'The Global Risks Report 2023: 18th Edition' van het World Economic Forum (2023), de website van Zuyd Hogeschool (www.zuyd.nl/onderzoek/lectoraten/future-of-food), het rapport 'Transforming Europe's food system - Assessing the EU policy mix' van de European Environment Agency (2023), het rapport 'Duurzaam Pionieren met groene generaties: Sectorplan Groene Hogescholen 2019 - 2023' van Aeres Hogeschool, HAS Hogeschool, Hogeschool Inholland en Hogeschool Van Hall Larenstein (2019) en de 'Ontwikkelagenda groen onderwijs 2016 - 2025' (2015).

De aanvragers verwijzen allereerst naar het rapport 'Samen aan de slag: Roadmap Human Capital Topsectoren 2020-2023' van de Topsectoren (2019, p. 7), waarin de urgentie is uitgesproken om

bedrijfsleven, onderzoek en onderwijs beter te laten samenwerken om maatschappelijke uitdagingen te kunnen oplossen. De aanvragers stellen dat de topsector agri & food één van de terreinen is waar een maatschappelijke transitie gaande is. Onder verwijzing naar 'The Global Risks Report 2023: 18th Edition' van het World Economic Forum (2023, p. 34) stellen de aanvragers dat voedselonzekerheid een van de grootste uitdagingen van de 21e eeuw. In de bron wordt de doelstelling gesteld om te zoeken naar een balans tussen het behoud van leefomgeving en voedselproductie, waarvoor wijzigingen in consumptie- en productiepatronen noodzakelijk zijn. De aanvragers leggen op grond van onder meer de website van Zuyd Hogeschool (www.zuyd.nl) uit hoe zij allen op verschillende manieren dit thema in hun lectoraten onderzoeken en geven aan dat deze onderzoeksonderwerpen ook in de voorgenomen opleiding aan bod komen. De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een bijdrage kunnen leveren aan de transitie in de landbouw en voedselproductie en -consumptie. De opleiding sluit als zodanig aan op een maatschappelijke behoefte.

Verder beargumenteren de aanvragers dat de voorgenomen opleiding aansluit op Europees beleid. Hiervoor refereren zij aan het rapport 'Transforming Europe's food system - Assessing the EU policy mix' van de European Environment Agency (2023, p. 7-12; 83). Ook dit rapport gaat in op de voornoemde voedseltransitie en gaat in op mogelijke oplossingsrichtingen, waarvan een deel ook ziet op een transitie richting betere, gezondere en duurzamere consumptiepatronen. De aanvragers stellen dat de aandacht voor food experience binnen de voorgenomen opleiding is bedoeld om een dergelijke transitie in te zetten. Ook geven zij aan dat de organisatie specifiek oproept tot het stimuleren van onderzoek en onderwijs op dit gebied. De commissie constateert dat deze bron blijk geeft van een maatschappelijke behoefte aan opleidingen waar aandacht wordt besteedt aan de voedseltransitie. De voorgenomen opleiding sluit aan op deze behoefte.

Ten slotte gaat de aanvrager in op de manier waarop de voorgenomen opleiding aansluit op het rapport 'Duurzaam Pionieren met groene generaties: Sectorplan Groene Hogescholen 2019 - 2023' van Aeres Hogeschool, HAS Hogeschool, Hogeschool Inholland en Hogeschool Van Hall Larenstein (2019, p. 5) en de 'Ontwikkelagenda groen onderwijs 2016 - 2025' (2015, p. 4; 17). Het sectorplan van de hogescholen zet in op het doortrekken en stimuleren van de groene revolutie door middel van een geïntegreerde aanpak van onderwijs, onderzoek en bedrijfsleven. Ook de ontwikkelagenda beroept zich op het belang van de samenwerking tussen deze drie velden om Nederland de koploper te laten worden in de groene sector. Op het gebied van onderwijs zijn er in de ontwikkelagenda ook deelambities geformuleerd die beogen de impact van het onderwijssysteem te vergroten. Deze zijn onder andere gericht op de versterking van cross-over onderwijs, de permanente leer- en innovatiecultuur en de internationale oriëntatie van het groene kennissysteem op alle niveaus. De aanvragers stellen dat de voorgenomen opleiding aansluit op deze ambities. De commissie constateert dat deze bronnen een algemene maatschappelijke behoefte aan vernieuwing van het groene onderwijs onderbouwen. De voorgenomen opleiding is een voorbeeld van dergelijke vernieuwing door de nadruk op transitie richting duurzaamheid. De commissie is daarom van mening dat deze bronnen een indicatie geven van een maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert dat de aanvrager reeds op grond van het bovenstaande heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Designing Sustainable Food Experiences.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding aansluit op een maatschappelijke behoefte, maar niet heeft aangetoond dat deze aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet niet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 15/06/2023 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van de aanvragers om de hbo master Designing Sustainable Food Experiences in Maastricht, Breda en 's-Hertogenbosch aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de

mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie stelt op basis van de afbakening die de aanvragers hebben aangeleverd vast wat het verwante aanbod van de aangevraagde opleiding is. Verwante opleidingen komen inhoudelijk sterk overeen en leiden op tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Verder worden de instroomdoelgroep en de onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) meegewogen bij de afbakening. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvragers achten de hbo master Food Systems Innovation (Aeres Hogeschool) sterk verwant aan de voorgenomen opleiding. Verder achten de aanvragers de nog niet gestarte hbo master Duurzame en Gezonde Voeding (Hanzehogeschool Groningen) sterk verwant aan de voorgenomen opleiding,

Daarnaast achten de aanvragers de volgende opleidingen "verwant" aan de voorgenomen opleiding: de hbo master Leading Hotel Transformation (Hotelschool The Hague) en de wo masters Health Food Innovation Management (Universiteit Maastricht), Food Safety (Wageningen University) en Food Technology (Wageningen University). Tot slot achten de aanvragers de nog niet gestarte hbo master Gezond Gedrag en Leefomgeving (Aeres Hogeschool) "verwant" aan de voorgenomen opleiding.

De aanvragers gebruiken in het dossier de term "aanverwant". Deze woorden worden door de commissie begrepen als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte term "aanverwant".

De commissie volgt de aanvragers in hun afbakening van het sterk verwante aanbod. De instroom van de sterk verwante opleiding Food Innovations Management is sinds de start in 2021 gering geweest.

Verder is de commissie van mening dat de volgende door de aanvragers genoemde opleidingen aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de nog niet gestarte hbo master Gezond Gedrag en Leefomgeving (Aeres Hogeschool) en de wo masters Health Food Innovation Management (Universiteit Maastricht) en Food Safety (Wageningen University). De commissie is verder van mening dat de wo master Food Quality Management (Wageningen University) ook aanverwant is aan de voorgenomen opleiding omdat hier inhoudelijk sterke overlap is op het gebied van voedselkwaliteit en de logistiek rondom voedselvoorziening. De instroom van de aanverwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar stabiel gebleven.

De commissie is van mening dat de volgende opleidingen die door de aanvragers zijn aangedragen nauwelijks verwantschap tonen met de voorgenomen opleiding: de hbo master Leading Hotel Transformation (Hotelschool The Hague) en de wo master Food Technology (Wageningen University). De commissie acht deze opleidingen nauwelijks verwant omdat zij een substantieel ander programma aanbieden dan de voorgenomen opleiding, hun studenten voor andere beroepen opleiden en/of een andere instroomgroep bedienen.

De commissie neemt de instroom in het onbekostigde onderwijsaanbod (voor zover dit er is) niet mee in de onderstaande overweging omdat deze bij de commissie niet bekend is.

Tabel 1: Instroom eerstejaarsstudenten in verwant voltijd bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'18-'19	'19-'20	'20-'21	'21-'22	'22-'23
M Food Systems Innovation (45290)	Aeres Hogeschool (30TX), Almere				20	8
M Food Quality Management (60109)	Wageningen University (21PI), Wageningen	47	45	42	55	41
M Food Safety (60112)	Wageningen University (21PI), Wageningen	69	55	54	36	67
M Health Food Innovation Management (60512)	Universiteit Maastricht (21PJ), Venlo	38	46	51	45	32
Totaal Instroom		154	146	147	156	148

Bron: DUO

De aanvragers hebben een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de interesse bij bachelorstudenten van relevante vooropleidingen die de aanvragers aanbieden. De aanvragers verwachten dat jaarlijks minimaal 25 studenten zullen instromen. Er zijn geen gegevens bijgeleverd om de prognose te onderbouwen. De commissie acht de prognose hoog gezien de instroom in de sterk verwante opleiding Food Systems Innovation.

De commissie heeft bij criterium a geconstateerd dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Designing Sustainable Food Experiences aansluit op een arbeidsmarktbehoefte. Derhalve heeft de aanvrager evenmin aangetoond dat er ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Maastricht, Breda en 's-Hertogenbosch heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo master Designing Sustainable Food Experiences te realiseren. De aanvraag voldoet niet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie merkt op dat hierboven is geconstateerd dat de voorgenomen hbo master Designing Sustainable Food Experiences sterke verwantschap vertoont met een aantal bestaande opleidingen. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de naam van de voorgenomen opleiding aan te laten sluiten bij de reeds geregistreerde opleidingsnaam Food Systems Innovation.

Daarnaast heeft de commissie geconstateerd dat de aanvragers de hbo master Designing Sustainable Food Experiences in het Croho onderdeel Landbouw en Natuurlijke Omgeving wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann

Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho indeling

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeziers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekeziers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.